

Téti Közös Önkormányzati Hivatal

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Érvényes: 2016. július 1-jétől

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA	5
1. Az értékelési szabályzat célja.....	5
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya.....	5
2. Az értékelési szabályzat tartalma	5
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	6
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	7
1. Az eszközök értékelése	7
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok.....	7
1.1.1. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai	7
1.1.2. Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke	11
1.2. Az eszközök források értékelésének szabályai.....	14
1.2.1. Az értékelés általános szabályai.....	14
1.2.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése	15
1.2.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése	15
1.2.4. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése	15
1.2.5. Vásárolt készletek értékelése.....	15
1.2.6. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése	15
1.2.7. Pénzeszközök értékelése	15
1.2.8. Követelések értékelése.....	16
1.2.9. Aktív időbeli elhatárolások értékelése.....	16
1.2.10. Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése.....	16
1.2.11. Források értékelése.....	16
2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének, értékhelyesbítésének elszámolása 16	
2.1. Terv szerinti értékcsökkenés.....	16
2.2. Terven felüli értékcsökkenés.....	20
2.3. Értékvesztés elszámolása.....	20
2.3.1. Egyes eszközcsoportok értékvesztésének elszámolási szabályai	21
2.3.2. Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai	22
2.3.3. Az egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolásának szabályai.....	23
2.3.4. A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai	24
2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai.....	24
2.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai.....	25
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	26

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A Téti Közös Önkormányzati Hivatal értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az intézmény rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljenek – az intézmény azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Szt. és az Áhsz. felhatalmazása alapján az intézmény számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszereknek minden érintett munkavállaló számára az adott intézményen belül egyértelműnek kell lennie,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az intézmény könyvvézetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed a Téti Közös Önkormányzati Hivatalra, Tét Város Önkormányzatára, Kisbábóti Község Önkormányzatára, Rábacsécsény Község Önkormányzatára, Rábacsécsény Község Önkormányzatára, Mérges Község Önkormányzatára továbbá a településen működő Roma Nemzetiségi Önkormányzatra, a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulására, a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Szociális Intézményére és a Téti Kisfaludy Károly Óvoda és Bölcsődére.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Sztv., Áhsz., valamint az intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - A befektetett eszközök érték helyesbítése
 - Immateriális javak értékelése
 - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben

- Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
- A készletek értékelése
- Követelések értékelése
 - = Vevők értékelése
 - = Váltókövetelések értékelése
 - = Egyéb követelések értékelése
 - = Külföldi pénzürtékre szóló követelések értékelése
- Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékelése
 - = Értékpapírok beszerzési értéke
 - = Értékpapírok értéke a mérlegben
- Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
- Források értékelése
 - Saját tőke értékelése
 - = Nemzeti vagyon induláskori értéke
 - = Nemzeti vagyon változásai
 - = Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai
 - = Felhalmozott eredmény
 - = Eszközök érték helyesbítésének forrása
 - = Mérleg szerinti eredmény
 - Kötelezettségek értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
 - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek

II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Intézményünk értékhelyesbítést nem alkalmaz.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

Intézményünknel az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni a következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,
- bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)–(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésében, és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, az Szt. 54–56. §-okban, az Szt. 57. § (2) bekezdésében, az Szt. 58. § (2) és (3) bekezdésében, az Szt. 57. § (3) bekezdésében, az Szt. 58. § (1), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél: az Szt. 46. §-ában, az Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

1.1.1. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.

Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az esz-
közhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és ra-
kodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az Sztv. 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót), a vámterheket foglalja magában.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi továbbá az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

- vagyonszerzési illeték,
- az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó (csak tételes!),
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- a vásárolt vételi opció díja,
- az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe-
vett hitel, kölcsön
= felvétele előtt fizetett bankgarancia díja,
= szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelé-
si díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelke-
zésre tartási jutalék,
= szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,
= felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, a raktárba történő beszáll-
ításig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat.
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – az eszköz üzembe helyezésé-
ig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) – biztosítási díj, to-
vábbá
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devi-
zahitel az – eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt
(időszakot terhelő) – árfolyam vesztesége,
- a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás,
az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező, az előzőekben felsorolt tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, és ezért a pénzügyi rendezés sem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni és a negyed év végén állományba venni.

Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket módosítani kell.

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része

- a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá
- az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada.

A bekerülési érték részét képező tételeket (ideértve a számla alapján forintban kiegyenlített importbeszerzéseket is) a gazdasági esemény megtörténte után, a pénzügyi rendezéskor kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegnek megfelelő fizetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes adóhatóság nem állapította meg, és ezért a pénzügyi rendezés sem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni és a negyedév végén állományba venni. Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket módosítani kell.

a) A bekerülési érték részét képező elemek részletes tartalma

Belföldről történő vásárlás esetén

A beszerzési ár megállapításánál a levonható ÁFA nélküli számla szerinti árból kell kiindulni. A le nem vonható ÁFA függetlenül attól, hogy az eszköz, vagy az intézmény tevékenység jellege miatt nem vonható le, minden esetben része a bekerülési értéknek. Az ellenérték (árbevétel) arányában megosztandó és a megosztást követően le nem vonható ÁFA nem része a bekerülési értéknek. A vételárat korrigálni kell a konkrét eszökhöz kapcsolódó engedményekkel és felárakkal. Az utólag, forgalom alapján kapott, nem számlázott engedménnyel a bekerülési értéket nem lehet módosítani.

Külföldről (devizáért, valutáért) történő vásárlás esetén

Ha az importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján az államháztartási szervezet devizaszámlájáról devizában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizának a nyilvántartási árfolyamán átszámított forintértéke az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke.

Amennyiben az importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján forintért vásárolt valutában, devizában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizáért, valutaért ténylegesen fizetett forintérték az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke.

Saját előállítású eszközök értéke vásárlás esetén

Saját előállítás esetén az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költséget, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerülnek,
- az előállítással szoros kapcsolatban vannak,
- az eszközre (termékre) mutatók alapján elszámolhatók.

Tárgyi eszközök között kell elszámolni az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz az **önkormányzat** által biztosított

- vásárolt anyagok bekerülési értékét,
- a saját előállítású termékek, nyújtott szolgáltatások közvetlen önköltségét, a vásárolt anyag, saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatás-nyújtással egyidejűleg.

A követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás eltérően nem rendelkezik, a kiváltott követelés összegével azonos összegben kell nyilvántartásba venni.

Térítés nélkül átvett eszköz értéke

A térítésmentesen átvett eszközöket az átvadó által közölt nyilvántartási értéken, legfeljebb azok piaci, forgalmi értékén kell a nyilvántartásba felvenni. Az átvadó nyilvántartási értékének a bruttó érték és az elszámolt értékcsökkenés különbözete kell tekinteni. Amennyiben az eszköz térítés nélküli átvadás-átvétele azonos felügyeleti szerv alá tartozó államháztartási szervezetek között történik, az átvadó szervezetnek az adott eszközt az átvadó által közölt - az átvadó könyveiben szereplő - bruttó értéken kell nyilvántartásba venni. Ezzel egyidejűleg az átvadóknak az eszköz átvadás időpontjáig - az átvadónál időarányosan - elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.

Többszörként fellelt, ajándékként, hagyatékként kapott eszköz

A térítésmentes (társadalmi) munkával létrehozott eszközöket, továbbá az ajándékként, hagyatékként kapott és a többszörként fellelt eszközöket az állományba vétel időpontja szerinti piaci, forgalmi értéken kell a könyvekbe felvenni.

b) A bekerülési értéket módosító tételek

Az **a)** pontban megjelölt összeget módosítani kell mindazokkal a tételekkel (összegekkel), amelyek az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerültek, és az eszközhöz egyedileg hozzá kapcsolhatók. Az eszköz beszerzéséhez közvetlenül hozzá kapcsolható tételként kell figyelembe venni a következőket:

- b/1)** Az idegenek által végzett szállítási és rakodási tevékenységet a levonható ÁFA nélküli számla szerinti áron, a saját eszközökkel végzett szállítási és rakodási tevékenységet közvetlen költségen.
- b/2)** Az egyedi eszközhöz kapcsolható **felárakat**, melyek növelik az eszköz értékét, valamint az egyedi eszközhöz kapcsolódó **engedményeket**, melyek csökkentik a bekerülési értéket. Nem lehet figyelembe venni a nem közvetlenül az eszközhöz kapcsolódó, nem számlázott engedményeket (rabatt, skonto).
- b/3)** A **közvetítői díjakat, bizományi díjakat** az eszköz megszerzése érdekében számla alapján fizetett összegeket.
- b/4)** A külföldről (import) történő beszerzések esetén felmerülő **vámot, vámkezelési díjat** a vámhatóság által kivetett összegben.
- b/5)** A beszerzéshez kapcsolódó **adókat, fizetendő illetéket** abban az esetben, ha azokat a beszerzéskor kell fizetni, illetve ha a számla szerinti ár részét képezik.
- b/6)** A bekerülési érték részét képező **vissza nem igényelhető ÁFA-t**.
- b/7)** A tárgyi eszközhöz kapcsolódó **alapozási, szerelési költséget**, függetlenül attól, hogy azt az intézmény, vagy valamely más vállalkozás végezte.
- b/8)** A tárgyi eszközzel kapcsolatban felmerült **üzembe helyezési költséget, a próbaüzemeltetés költségét**.
- b/9)** Az időarányosan felmerült biztosítási díjat. Tárgyi eszközök esetében a biztosítási díjat az üzembe helyezésig terjedő időre kell figyelembe venni a bekerülési értékben. Az üzembe helyezést követően felmerült biztosítási díjat a dologi kiadások között kell elszámolni.

A tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik a beruházás tervezése, előkészítése, lebonyolítása, az új technológia elsajátítás (betanítás) díja, azok közvetlen költségei.

1.1.2. Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A **vásárolt immateriális javak** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott **vételára**.

A **saját előállítású immateriális javak** bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett, az Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettség-vállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csere-szerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

d) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

f) Pénzügyi lízing keretében átadott eszközök bekerülési értéke

A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghíúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkorai beszerzési értékeként az eszköz – a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített – piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

g) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

h) Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Szt. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vételiár).

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

Gazdasági társaság átalakulása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása az Szt. 49. § (6)-(7) bekezdése alapján történik.

A vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K9123. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K922. Befektetési célú külföldi államkötvények, egyéb értékpapírok vásárlása,
- K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

i) A vásárolt készletek bekerülési értéke

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

j) A forint pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

k) Az adott előlegek bekerülési értéke

Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

l) A kapott előlegek bekerülési értéke

A kapott előlegek bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

1.2. Az eszközök források értékelésének szabályai

1.2.1. Az értékelés általános szabályai

Intézményünknel a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan

kell nyilván tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

1.2.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

1.2.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

1.2.4. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése

A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben. A mérlegben az értékpapírok között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

1.2.5. Vásárolt készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.2.6. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése

A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.2.7. Pénzeszközök értékelése

A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.2.8. Követelések értékelése

A mérlegben a követeléseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.2.9. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat és a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

1.2.10. Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése

A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, valamint a követelések és kötelezettségek - egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel - mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni.

1.2.11. Források értékelése

A mérlegben a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének, értékhelyesbítésének elszámolása

2.1. Terv szerinti értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.

A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

a) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

- vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél 33%.

b) A **tárgyi eszközök** terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlanoké a leírási kulcsával, amelyhez az adott va-

gyoni értékű jog kapcsolódik. Az alkalmazandó kulcsokat a következők szerint kell alkalmazni a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál:

I. ÉPÜLETEK

Az épület jellege	Lefrási kulcs %
1. Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
2. Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
3. Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

A csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térrelhatároló tetőszerkezet)
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profil-üveg	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnnyűacél és egyéb fém-szerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxit-beton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal,	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

II. ÉPÍTMÉNYEK

Az építmény jellege	Leírási kulcs %
Ipari építmény	2,0
Mezőgazdasági építmény	3,0
ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0
Mezőgazdasági tevékenységet végző adózónál a bekötő- és üzemi út	5,0
Közforgalmi vasút és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is	4,0
Egyéb vasúti építmény (elővárosi vasút, közúti villamosvasút, metróvasúti pálya stb.)	7,0
Vízi építmény	2,0
Híd	4,0
Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezetékek, gázvezetékek	6,0
Gőz-, forróvíz- és termálvízvezetékek, földgáz távvezetékek, termálkút	10,0
Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezetékek	25,0
Egyéb, minden más vezetékek	3,0
Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Hulladékártató	20,0
Kizárólag film- és videagyártást szolgáló építmény	15,0
Minden egyéb építmény	2,0
ebből: a hulladékhasznosító létesítmény	15,0

Hulladékártató: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő tárolásra, ártalmatlanításra szolgáló épület, építmény; a hulladékártató létesítése miatt igénybe vett földterületre értékcsökkenési leírást a hulladékártatóval azonos leírási kulccsal kell számolni.

Hulladékhasznosító létesítmény: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő hasznosítás céljára szolgáló épület, építmény, ide nem értve a földterületet.

Melioráció: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyepek és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.

III. ÜLTETVÉNY

Ültetvénycsoportok	Leírási kulcs %
1. csoport: alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, mandula, mogyoró	6,0

2. csoport: őszibarack, kajsz, kőszméte, ribiszke, komló, gyümölcshaték, fűztelep	10,0
3. csoport: spárga, málna, szeder, torma	15,0
4. csoport: dió, gesztenye	4,0
5. csoport: egyéb ültetvény	5,0

Az ültetvények támrendszere nem önálló tárgyi eszköz, hanem tartozék, s ezért az ültetvény-nyel azonos leírás kulccsal kell elszámolni, a földterület és a kerítés viszont önálló tárgyi eszköznek minősül.

IV. GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, JÁRMŰVEK, TENYÉSZÁLLATOK

a) 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések.
- A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.
- A HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok.
- A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések.
- A HR 8469, 8470, 8472, 9009 vtsz.-ok, valamint a HR 8443 5100 00 vtsz.-alszám.
- A HR 8419 11 00 00, 8541 40 90 00 vtsz.-alszámok.
- A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések.
- A HR 8417 80 10 00 vtsz.-alszám, valamint a HR 8514 vtsz.-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.
- A HR 8421 21 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések.
- A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419 20 00 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.

b) 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

A HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.

c) 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

Minden egyéb - az a)-b) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.

A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

Maradványértéket kell megállapítani a következő esetekben:

- ingatlannál (értékhatártól függetlenül),
- 25 millió Ft bekerülési értéket meghaladó gépeknél,
- tenyészállatoknál.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az intézmény rendeltetésüknek megfelelően használja.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért **Menyhártné Pölöskei Eleonóra pénzügyi és gazdálkodási csoportvezető a felelős.**

Intézményünk a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál csak a 2014. január 1-je után beszerzett eszközök esetében alkalmazza az Áhsz. előírásait.

2.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

2.3. Értékvesztés elszámolása

Az intézményünknel az Szt.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni. Ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- értékpapírok,
- készletek,
- követelések,

- nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számláknál.

2.3.1. Egyes eszközcsoportok értékvesztésének elszámolási szabályai

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén az Szt. 60. § szerinti, az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéket.

Amennyiben az előzők szerinti befektetésnek, mérlegkészítés kori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg beszerzési értéket.

Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru)** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkenten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyag áron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A **követelések minősítése** alapján az üzleti év mérlegforduló napján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alap-

ján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.

2.3.2. Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai

A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A **vevők egyedi értékelése** alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése*	A minősítés kritériuma*	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 91-181 napon belül nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

* *A táblázatban megadott minősítési szempontok egy lehetséges megoldást tartalmaznak. A minősítést minden esetben a költségvetési szerv a számviteli előírások betartása mellett, önállóan határozza meg. A minősítés alapjául szolgálhat, hogy mennyi volt az előző évi követelés állomány a mérlegben és abból mennyi folyt be a következő évben. Pl. Ha a követelés állomány 2013. december 31-én 10.000 E Ft volt és abból 7.000 E Ft befolyt 2014-ben akkor $(7.000/10.000 \times 100) = 70 \%$, $100-70=30 \%$ értékvesztést kellene elszámolni.*

Az egyedi értékelés alapján történő minősítést évente legalább egyszer, a mérlegkészítés időpontját megelőző 30 nappal el kell végezni.

A minősítés határidőre történő elvégzéséért **Menyhártné Pölöskei Eleonóra pénzügyi és gazdasági csoport vezető a felelős.**

2.3.3. Az egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolásának szabályai

Az intézményünknel, hivatalunknál, az önkormányzatnál a közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összegét a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével kell meghatározni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszedés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

Az adók módjára behajtható köztartozások után az értékvesztés összegét **legalább negyedévenként meg kell állapítani.** Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszedés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni a következők szerint:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
 - = legfeljebb 90 napos,
 - = 90-180 napos
 - = 181-360 napos
 - = 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) lapot kell készíteni, melyet az értékelést végzőnek, az intézmény vezetőjének (jegyzőnek) és a gazdasági vezetőnek alá kell írnia,
- az értékelési lapot jogcímenként (pl. adónemenként) kell elkészíteni,
- a minősítésnél az adózói státusznak megfelelően külön kell minősíteni a folyamatos (több éve nyilvántartott) adóst, valamint az egyszeri adóst,
- az egyes kategóriákhoz rendelt százalékos mutatóknak ki kell fejezni az adós fizetési hajlandóságát, készségét, melyeket évente felül kell vizsgálni.

Egy-egy állománycsoportra az értékvesztés tapasztalati mutatóját – az előző évi tényleges adatok alapján – a következőképpen kell számítani:

E_{tm} = értékvesztés tapasztalati mutató

H_{ka} = megtérült hátralékos követelés állomány

H_{ny} = hátralékos követelés nyitó állománya

A százalékos mutatók kialakításáért évenkénti felülvizsgálataért **Menyhártné Pölöskei Eleonóra a felelős**, annak jóváhagyásáért **Bereczkiné dr. Kovács Piroska a felelős**.

A minősítés alapját képező értékelés lapot a szabályzat **1. sz. mellékletét** képező minta alapján kell elkészíteni, adónemenként.

Az egységes rovatrend B31. Jövedelemadók, B32. Szociális hozzájárulási adó és járulékok, B33. Bérhez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók, B34. Vagyoni típusú adók és B35. Termékek és szolgáltatások adói rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott és annak alapján a pénzügyi számvitelben elszámolt követelések (a továbbiakban együtt: az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések) értékelési elveinek meghatározása során a kötelezetteket legalább - státuszuknak megfelelően - folyamatosan működő adósok, illetve folyamatos működésükben korlátozott adósok szerinti - így különösen felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt - csoportosításban kell részletezni.

2.3.4. A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

Ebben az esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a kis összegű követelések – hasonló módon megállapított – értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet – előjelének megfelelően – a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

A százalékos mutatók kialakításáért évenkénti felülvizsgálataért **Menyhártné Pölöskei Eleonóra a felelős**, annak jóváhagyásáért **Bereczkiné dr. Kovács Piroska a felelős**.

2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására az Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

Amennyiben az Szt. 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az Szt. 57. § (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az Szt. 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, az Szt. 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását a költségvetési év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Abban az esetben ha az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével – az Szt. 58. § (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

Az Sz. 58. § (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig – az Szt. 47-51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

2.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai

A hivatalunknál, az önkormányzatnál az értékhelyesbítést nem alkalmazzuk.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az értékelési szabályzat 2016. július 1-jén lép hatályba.

A jegyző gondoskodik arról, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat **2. számú mellékletében** szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell az értékelési szabályzatban nevesített felelősségi, hatás és jogköröket, melyek elkészítéséért a jegyző a felelős.

2016. június 30.

 [Handwritten signature]

1. sz. melléklet

Értékelő (minősítő) lap

a 201.... december 31-én késedelmen lévőadósokról

Lejárat: legfeljebb 90 nap

Adatok: ezer forintban!

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 91-180 nap

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 181-360 nap

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 360 napon túli

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Mindösszesen:				
----------------------	--	--	--	--

Megismerési nyilatkozat

Az értékelési szabályzatban foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás